

LA/Petri Jääskinen/KH

Opastinsilta 7
Sematorintie

00520 HELSINKI
HELSINGFORS 52

16.4.1981

Puhelin
Telefon 15:1

Työeläkelaitoksille

TYÖELÄKELAKIEN MUUTOKSIA

Tasavallan presidentin esittelyssä 10.4.1981 vahvistettiin lait työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain ja maatalousyrittäjien eläkelain 17 §:n muuttamisesta. Mainitut lait tulevat voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1981. TEL 13 §:ää, LEL 11 §:ää ja MYEL 17 §:ää sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1980.

Eläkelaitoksille on yleiskirjeen 23/80 liitteenä lähetetty hallituksen esitys edellä mainittujen lakien muuttamisesta. Eläketurvakeskus toimittaa myöhemmin yleiskirjeen lainmuutosten soveltamisesta.

ELÄKETURVAKESKUS

LIITTEENÄ

Laki työntekijäin eläkelain muuttamisesta
Laki lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta
Laki maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

Laki työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 1981

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 2 §:n 3 momentti, 6 §:n 3 momentti, 8 §:n 3 momentti, 9 a §, 12 a §:n 1 momentti sekä 13 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 3 momentti 30 päivänä joulukuuta 1965 annetussa laissa (707/65), 6 §:n 3 momentti 9 päivänä helmikuuta 1979 annetussa laissa (151/79), 8 §:n 3 momentti 29 päivänä joulukuuta 1972 annetussa laissa (934/72), 9 a § 21 päivänä maaliskuuta 1969 annetussa laissa (192/69), 12 a §:n 1 momentti 18 päivänä huhtikuuta 1980 annetussa laissa (281/80) ja 13 §:n 3 momentti 20 päivänä joulukuuta 1968 annetussa laissa (690/68), sekä

lisätään lakiin uusi 19 c § seuraavasti:

2 §

Työsuhteessa olevana on pidettävä myös johtavassa asemassa olevaa osakeyhtiön toimihenkilöä tai muussa yhteisössä johtavassa asemassa olevaa henkilöä, ei kuitenkaan, jos johtavassa asemassa oleva osakeyhtiön toimihenkilö joko yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa omistaa enemmän kuin puolet yhtiön osakepääomasta tai jos heidän omistamiensa osakkeiden äänimäärä on enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden äänimäärästä taikka jos muussa yhteisössä johtavassa asemassa olevalla henkilöllä on katsottava olevan yhteisössä sanottua vastaava määräämisvalta. Avoimen yhtiön yhtiömiestä tai muun yhteisön sellaista osakasta, joka on henkilökohtaisesti vastuussa yhteisön sitoumuksista, ei pidetä tätä lakia sovellettaessa työsuhteessa olevana.

168100380W

6 §

Jos työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin työsuhteen päättymisestä on kulunut 360 sellaista päivää, joilta työntekijä ei ole saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaista päiväavustusta eikä opintovapaallaissa (273/79) tarkoitettua opintovapaata, luetaan tämän työsuhteen perusteella myönnettävää työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi myös työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkeiän täyttämisen välinen aika. Jollei työsuhte ole jatkunut neljää kuukautta, luetaan sen perusteella eläkkeeseen oikeuttavaksi eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika vain sikäli kuin työntekijällä ei ole ennen tätä työsuhdetta alkaneen työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella oikeutta lain tai julkisen eläkesäännön mukaiseen sellai-

seen eläketurvaan, jonka mukaan maksettavaa työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä sanottu aika tai sitä vastaava ansio jo otetaan huomioon. Mitä edellä tässä momentissa on säädetty, ei kuitenkaan sovelleta vanhuuseläkkeen eikä sellaisen työkyvyttömyyseläkkeen, jonka perusteena oleva työkyvyttömyys on alkanut työntekijän 63 vuoden iän täyttämivuoden jälkeen, määrää laskettaessa, ellei työntekijä ole ollut sanotun iän täyttämivuoden aikana tämän lain piiriin kuuluvassa työssä ottaen huomioon kokonaisuudessaan myös sanotun vuoden aikana päättynyt työsuhde yhteensä vähintään neljä kuukautta. Niin ikään luetaan naispuolisen työntekijän työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi ajaksi eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika, jos hänellä on edellä sanottujen 360 päivän täyttymisen ja työkyvyttömyyden alkamisen välisen ajan, joka saa olla enintään yhdeksän vuotta, ollut 4 §:n 5 momentissa tarkoitettu, kolmea vuotta nuorempi lapsi, ei kuitenkaan, jos eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio on ilman sanotun lapsenhoitoajan huomioon ottamista luettava eläkkeeseen oikeuttavaksi muun työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella. Jollei tällaisen naispuolisen työntekijän työsuhde ole jatkunut neljää kuukautta, on eläkkeeseen oikeuttavan ajan määrittämisestä soveltuvin osin voimassa, mitä edellä tässä momentissa on säädetty.

8 §

Jos työntekijä on samanaikaisesti vähintään kuusi kuukautta yhdenjaksoisesti kahdessa tai useammassa jäljempänä 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka yrittäjätoiminnassa, lasketaan yhteensovitusperustetta määrättäessä vastaavat eläkkeen perusteena olevat palkat ja työtulot yhteen. Jos työntekijä on välittömästi ennen eläketapahtumaa saanut aikaisemman eläketapahtuman johdosta peruseläkettä taikka muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä tai merimieseläkelain mukaista vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä ja on vähintään kolmen vuoden ajan ollut samanaikaisesti jäljempänä 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka yrittäjätoiminnassa, lisätään yhteensovitusperustetta määrättäessä tähän työ- tai virkasuhteeseen taikka yrittäjätoimin-

taan liittyvään eläkkeen perusteena olevaan palkkaan tai työtuloon 10/6 mainitun aikaisemman eläkkeen määrästä. Tämän momentin soveltamisesta lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain alaisiin työsuhteisiin taikka mainitun lain alaiseen yrittäjätoimintaan on kuitenkin voimassa, mitä siitä mainitussa laissa on säädetty.

9 a §

Tämän lain mukainen eläke maksetaan myös ulkomailla asuvalle Suomen kansalaiselle. Eri-tyisistä syistä eläketurvakeskus voi päättää, että eläke saadaan ulkomailla asumisesta huolimatta maksaa muullekin henkilölle kuin Suomen kansalaiselle.

Vieraan valtion kanssa tehdyn vastavuoroisen sopimuksen perusteella voidaan asetuksella säätää poikkeuksia 1 momentin säännöksistä. Samoin edellytyksin voidaan asetuksella säätää muitakin poikkeuksia tämän lain säännöksistä.

12 a §

Tämän lain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittaville eläkelaitoksille sekä merimieseläkeläisissä tarkoitetulle merimieseläkekassalle työttömyysajan huomioon ottamisesta aiheutuvan vastuun ja kulujen peittämiseksi tulee valtakunnallisista työttömyyskassoista annettussa laissa tarkoitetun työttömyyskassojen keskuskassan sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa määräjässä vuosittain suorittaa eläketurvakeskukselle vakuutusmaksu, joka lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamana prosenttimääränä keskuskassan tukimaksuista. Määräosa on vahvistettava siten, että vakuutusmaksuna arvon mukaan kertyy sama määrä, joka saataisiin, jos 7 b §:ssä tarkoitettuja työttömyysavustuksia vastaavista palkoista suoritettaisiin tämän lain mukaista keskimääräistä vakuutusmaksua vastaava maksu. Eläketurvakeskuksen ja työttömyyskassojen keskuskassan yhteisestä esityksestä sosiaali- ja terveysministeriö voi määrätä suoritettavaksi edellä sanotun vakuutusmaksun ennakkoa.

13 §

Maku- ja sijoitusluottovakuutus on otettava eläketurvakeskuksesta, jollei sosiaali- ja terveysministeriö ole antanut lupaa sen järjestämiseen

muulla tavoin. Eläketurvakeskus on velvollinen antamaan ja pitämään voimassa mainitun vakuutuksen, kuitenkin edellyttäen, että luottovakuutusmäärästä, siltä osin kuin se ylittää sosiaali- ja terveysministeriön eläketurvakeskuksen esityksestä vahvistaman rajamäärän, vaadittaessa asetetaan vakuutusyhtiölain (1062/79) 10 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu tai eläketurvakeskuksen hyväksymä muu vakuutus.

ennen takautuvasti maksettavan eläkkeen suorittamista. Eläke maksetaan työnantajalle kuitenkin enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä. Eläkettä ei makseta työnantajalle siltä osin kuin se on 4 §:n 3 momentin perusteella suoritettava sairausvakuutusrahastolle eikä myöskään siinä tapauksessa, että työnantaja on muun lain nojalla saanut korvauksen sairausajalta maksamastaan palkasta.

19 c §

Jos eläkelaitos on myöntänyt työntekijälle takautuvasti työkyvyttömyyseläkkeen ja työnantaja on maksanut hänelle samalta ajalta sairausajan palkkaa, eläke tältä ajalta maksetaan hakemuksesta työnantajalle edellyttäen, että työnantajan hakemus on saapunut eläkelaitokselle

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1981. Tämän lain 13 §:ää sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1980.

Tämän lain 2 §:n 3 momenttia sovelletaan lainkohdassa tarkoitettuun eläketurvan perusteena olevaan suhteeseen sinä aikana, kun se jatkuu tämän lain voimassa ollessa.

Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 1981

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri

Laki

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 1981

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) 7 §:n 1 momentti ja 11 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 7 §:n 1 momentti 9 päivänä helmikuuta 1979 annetussa laissa (152/79) ja 11 §:n 2 momentti 22 päivänä marraskuuta 1963 annetussa laissa (526/63), sekä

lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 29 päivänä joulukuuta 1972 ja 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetuilla laeilla (935/72 ja 394/78), uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 7 momentiksi, seuraavasti:

5 §

Jos työntekijäin eläkelain 8 §:n 3 momentissa tarkoitettu muu kuin tämän lain mukainen työ- tai virkasuhde taikka yrittäjätoiminta on jatkunut sellaisen kalenterivuoden taikka mainitussa momentissa tarkoitettu eläke vähintään kolmen peräkkäisen sellaisen kalenterivuoden ajan, jona työntekijä tässä laissa tarkoitettussa työssä on ansainnut vähintään 800 markkaa, lasketaan yhteensovitusperusteiden määrittämistä varten tässä laissa tarkoitettussa työssä ansaittu palkka yhteen vastaavan, edellä tässä momentissa tarkoitettua muun lain mukaisen eläkkeen perusteena olevan palkan tai työtulon taikka eläkkeen kanssa työntekijäin eläkelain 8 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla. Tällöin tässä laissa tarkoitettussa työssä saatuna palkkana käytetään kysymyksessä olevina rinnakkaisina kalenterivuosina tällaisessa työssä ansaittujen todellisten palkkojen keskimäärää kuukautta kohden. Mitä edellä on säädetty, ei estä käyttämästä yhteensovitusperusteena 5 momentissa tarkoitettua keskimäärin maksetta-

vaa palkkaa, jos se johtaa työntekijälle edullisempaan tulokseen.

7 §

Jos työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeutettu työntekijä on työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä olevan sairauden, vian tai vamman saamista lähinnä edeltäneen 540 sellaisen päivän aikana, joilta hän ei ole saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain (125/34) mukaista päiväavustusta eikä opintovapaalla (273/79) tarkoitettua opintovapaata, tässä laissa tarkoitettussa työssä ansainnut vähintään 800 markkaa, luetaan eläkkeeseen oikeuttavaksi myös se palkka, jonka hän työkyvyttömyyden alkamisesta lukien olisi ansainnut eläkeikänsä mennessä. Samoin menetellään, jos naispuolisella työntekijällä on työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä olevan sairauden, vian tai vamman saamista välittömästi edeltäneen enintään yhdeksän vuoden ajan ollut työntekijäin eläkelain 4 §:n 5 momentissa tarkoitettu, kolmea vuotta nuorempi lapsi ja sanottuna

aikana on päätynyt 1 virkkeessä tarkoitettu 540 päivän ajanjakso, jollei eläkeiän saavuttamiseen jäljellä olevaa aikaa tai sitä vastaavaa ansiota ilman sanotun lapsenhoitoajan huomioon ottamista ole luettava eläkkeeseen oikeuttavaksi muun työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella. Edellä sanotun palkan vuotuinen määrä edellytetään samaksi työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaan korjatuksi markkamääräksi, josta työntekijän työsuhteen perusteella on keskimäärin suoritettu tämän lain mukainen vakuutusmaksu niinä kalenterivuosina, joina hän tässä laissa tarkoitettussa työssä on ansainnut vähintään 800 markkaa tai, jollei hän minään kalenterivuotena ole ansainnut vähintään sanottua määrää, samaksi kuin mainittu rajamäärä. Ennen 23 vuoden iän täyttämistä ansaitut palkat otetaan kuitenkin huomioon vain, jos ne on ansaittu sinä kalenterivuotena, jona työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä oleva sairaus, vika tai vamma on saatu, tai jona edellä toisessa virkkeessä tarkoitettu 540 päivän ajanjakso on päätynyt tahi kolmena sitä välittömästi edeltäneenä kalenterivuotena. Laskettaessa edellä tarkoitettua markkamäärää, josta keskimäärin on suoritettu vakuutusmaksu, ei oteta huomioon aikaa, jolta työntekijä on ennen eläketapahtumaa välittömästi edeltäneen kalenterivuoden alkua saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun

lain mukaista päiväavustusta. Markkamäärän laskemisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

---

11 §

Sijoitukset on tehtävä silmällä pitäen varmuutta, tuottoa ja eläkekassan maksuvalmiutta. Varmuutta arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota myös sijoitusten reaaliarvon säilymiseen. Jollei sijoituksen vakuutena ole vakuutusyhtiölain (1062/79) 10 luvun 3 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa mainittuja tai niihin niiden laatuun ja varmuuteen nähden rinnastettavia arvopapereita tai sitoumuksia taikka sijoitusta arvoltaan vastaavaa kiinteätä omaisuutta, on sijoituksen vakuudeksi otettava eläketurvakeskuksesta sijoitusluottovakuutus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1981. Tämän lain 11 §:ää sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1980.

Tämän lain 5 §:n 6 momenttia sovelletaan eläkkeeseen, joka perustuu tämän lain voimassa ollessa sattuneeseen eläketapahtumaan.

Tämän lain 5 §:n 6 momentissa ja 7 §:n 1 momentissa säädetty markkamäärät vastaavat vuodelle 1962 vahvistettua palkkaindeksilukua.

Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 1981

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri

Laki
maatalousyrittäjien eläkelain 17 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 1981

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 17 §:n 2 momentti näin kuuluvaksi:

17 §

Sijoitukset on tehtävä silmällä pitäen varmuutta, reaaliarvon säilymistä, tuottoa ja eläkelaitoksen maksuvalmiutta. Sijoituksen vakuutena tulee olla vakuutusyhtiölain (1062/79) 10 luvun 3 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa mainittuja tai niihin laatuun ja varmuuteen

nähden rinnastettavia arvopapereita tai sitoumuksia taikka sijoitusta arvoltaan vastaavaa kiinteää omaisuutta tai eläketurvakeskuksen antama sijoitusluottovakuutus.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1980.

Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 1981

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri